

Sygn. akt I NWW 259/22

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie zażalenia M. J.

na postanowienie z 20 grudnia 2021 r. Sądu Okręgowego w Katowicach w sprawie III S 232/21

w przedmiocie wniosku skarżącego o wyłączenie sędziego Sądu Okręgowego w Katowicach A. Ż. od orzekania w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w Katowicach, sygn. akt III Cz 23/22,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 14 grudnia 2022 r.,

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach postanowieniem z 24 listopada 2022 r. (III Co 127/22), na podstawie art. 26 § 2 zd. 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. 2021, poz. 154 ze zm., dalej: „u.SN”) przekazał Sądowi Najwyższemu – Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych wniosek M. J. (dalej także: „wnioskodawca”) o wyłączenie sędziego zawarty w zażaleniu.

Wnioskodawca w zażaleniu z 14 stycznia 2022 r. (data prezentaty SO w Katowicach) na postanowienie z 20 grudnia 2021 r. w sprawie III S 232/21 zawarł wniosek ewentualny o wyłączenie imiennie wskazanych sędziów od rozpoznania przedmiotowego zażalenia w przypadku przydzielenia im sprawy. Jednocześnie wskazał, że „[n]ominaci politycznej KRS nie są sędziami w rozumieniu prawa a ich powołanie na urząd sędziego jest bezskuteczne” (k. 11).

W uzasadnieniu wniosku o wyłączenie wnioskodawca powołał się również na uchwałę składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA 1-4110-1/20.

Zażalenie wnioskodawcy w Sądzie Okręgowym w Katowicach zarejestrowano pod sygn. akt III Cz 23/22 i do jego rozpoznania została wyznaczona SSO A. Ż.. W oświadczeniu z 19 stycznia 2022 r. SSO A. Ż. oświadczyła, że nie zachodzi żadna podstawa wyłączenia z art. 48 k.p.c. ani żadna inna okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość do jej bezstronności w tej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 26 § 2 u.SN, do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Jednocześnie, stosownie do treści art. 26 § 3 u.SN, wniosek, o którym mowa w art. 26 § 2 u.SN, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Sąd rozpoznający sprawę przekazuje niezwłocznie wniosek Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu dalszego biegu na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Przekazanie wniosku Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania.

W przedmiotowej sprawie sformułowany zarzut dotyczy wyłącznie kwestii związanych z powołaniem SSO A. Ż. na urząd sędziego. Jak wskazano wyżej, ustawa jednoznacznie stanowi, że wniosek, o którym mowa w art. 26 § 2 u.SN, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego. Konsekwentnie rozpatrzenie sformułowanego przez wnioskodawcę wniosku nie mieści się w granicach formalnych kontroli realizowanej przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 26 § 2 u.SN (zob. postanowienia Sądu

Najwyższego z: 29 czerwca 2021 r., I NWW 45/21; 12 maja 2021 r., I NWW 25/21) i należy pozostawić go bez rozpoznania.

Na marginesie Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że w dotychczasowym orzecznictwie kwestia czy zarzut powołania do orzekania sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, spełnia dyspozycję przepisu art. 26 § 3 u.SN, była już wielokrotnie rozważana (z wielu zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 maja 2021 r., I NWW 17/21). W kontekście powoływania się przez wnioskodawcę na uchwałę połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/20), pomijając nawet podstawową okoliczność, że w wyroku z 20 kwietnia 2020 r. (U 2/20), Trybunał Konstytucyjny orzekł o jej niezgodności z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. 2004, nr 90, poz. 864/30 ze zm.), a także art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz.U. 1993, nr 61, poz. 284, ze zm.), podkreślić należy, że zgodnie z treścią wskazanej uchwały, „[n]ienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”. Wnioskodawca, przywołując wskazaną uchwałę, pominął całkowicie implikacyjny charakter wypowiedzi Sądu Najwyższego, usuwając z niej jej konstytutywny element, czyli rację w postaci „naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności”.

W powyższym kontekście Sąd Najwyższy w pełni podziela pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z 8 maja 2020 r., I NWW 7/20, zgodnie z którym podstawą do pozostawienia wniosku bez rozpoznania, w oparciu o przepis art. 26 § 3 u.SN, jest sytuacja, w której wniosek nie spełnia warunków konstrukcyjnych (nie podaje okoliczności faktycznych i ich oceny prawnej, uzasadnienia lub uprawdopodobnienia zawartych w nim twierdzeń) lub ma charakter abstrakcyjny, tj. nie odnosi się do konkretnej sprawy lub dotyczy kwestionowania samego statusu sędziego.

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.